

Логвиненко Б. А. Старые правонарушения в новой плоскости (административные правонарушения в сети Интернет). Рассмотрены распространенные виды административных правонарушений, которые совершаются в новой плоскости – сети Интернет. Отдельное внимание уделено особенностям их совершения. Отмечена необходимость всестороннего обновления института административной ответственности и национального административного деликтного законодательства.

Ключевые слова: административное правонарушение, Интернет, административная ответственность, законодательство.

Logvynenko B. O. Old offenses in new plane (administrative offenses in the Internet). The article deals with common types of administrative offenses that committed in the new plane – the Internet. Special attention is paid to the peculiarities of their commission. The author has indicated that the Internet is an important part of modern life, but because of insufficient legal regulation of information relations concerning the operation of this network, the Internet is a convenient springboard for illegal activities. The Internet is a plane for administrative, civil and criminal offenses. And all of these species are equally widespread and equally dangerous in cyberspace than committed in reality.

Some of these offenses are: disorderly conduct, shallow abduction of another's property, prostitution, copyright infringement, etc.

The author has marked the necessity of a comprehensive renewal of administrative responsibility institute and national administrative delictual legislation. Moreover, the only way to remedy the situation as soon as possible is renewal of the institute of administrative responsibility and making amendments to the existing administrative delictual legislation.

Keywords: administrative offense, Internet, administrative responsibility, legislation.

Надійшла до редакції 19.11.2014

Кузнєцов Д. В.

здобувач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАДІЇ ВІДКРИТТЯ СКОРОЧЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Розглянуто особливості відкриття скороченого провадження в адміністративному судочинстві. Зроблено висновок, що відкриття скороченого провадження – це стадія адміністративного процесу, на якій суддя адміністративного суду вирішує питання про відкриття провадження у справі в адміністративному суді першої інстанції, перевіряє у заявника наявність права на звернення до суду в порядку скороченого провадження та дотримання встановленого порядку реалізації цього права.

Ключові слова: адміністративний процес, адміністративне судочинство, скорочене провадження.

Постановка проблеми. Відкриття скороченого провадження є однією з перших стадій в адміністративному судочинстві. Загальна характеристика першої стадії – відкриття провадження в адміністративній справі – полягає у

тому, що адміністративний суд розглядає справи не інакше як за відповідним зверненням, письмовою позовною заявою.

Відкриття скороченого провадження проводить суддя, який виконує комплекс процесуальних дій, визначених у ч. 3 ст. 183-2 КАСУ, а саме про відкриття скороченого провадження суд виносить ухвалу, копія якої разом з копією позовної заяви та доданих до неї документів невідкладно надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення відповідачу. В ухвалі в обов'язковому порядку зазначаються строк подання заперечення проти позову, порядок його подання, а також наслідки неподання такого заперечення. Відповідач у десятиденний строк з дня одержання такої ухвали та копій документів може подати заперечення проти позову та необхідні документи або заяву про визнання позову. Якщо справа розглядається судом за місцезнаходженням відповідача, то заперечення проти позову чи заява про визнання позову мають бути подані безпосередньо до канцелярії суду [1].

Аналіз правозастосовної діяльності адміністративного суду на стадії відкриття скороченого провадження свідчить про необхідність наукового виокремлення та дослідження всіх складових етапів стадії відкриття скороченого провадження, адже законодавець недостатнім чином врегулював процесуальну діяльність адміністративного суду на цій стадії.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. У більшості існуючих наукових досліджень основна увага приділяється лише окремим напрямом цієї проблеми. В загальному поняття та процедура звернення до адміністративного суду висвітлена Е.Ф. Демським, С.В. Ківаловим, І.Б. Коліушко, Р.О. Куйбідою, Н.Є. Маринчаком, О.М. Пасенюком, В. Перепелюком, А.О. Селівановою, М.В. Сірошем, Ю.М. Стариловим, В.С. Стефанюком та іншими науковцями і практиками. Ці дослідження мають важливе наукове та практичне значення, їх висновки та рекомендації сприяли та сприятимуть подальшому вдосконаленню адміністративного судочинства, однак питання відкриття скороченого провадження в науковій літературі досліджено недостатньо.

Метою даної статті є з'ясування змісту такої стадії скороченого провадження, як відкриття провадження у справі.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 105 КАСУ [1] адміністративний позов подається до адміністративного суду у формі письмової позовної заяви особисто позивачем або його представником. У позовній заяві зазначаються: 1) найменування адміністративного суду, до якого подається позовна заява; 2) ім'я (найменування) позивача, поштова адреса, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є; 3) ім'я (найменування) відповідача, посада і місце служби посадової чи службової особи, поштова адреса, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі відомі; 4) зміст позовних вимог згідно з ч. 4 і 5 ст. 105 цього Кодексу і виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги, а в разі подання позову до декількох відповідачів – зміст позовних вимог щодо кожного з відповідачів; 5) у разі необхідності – клопотання про звільнення від сплати су-

дового збору; про звільнення від оплати правової допомоги і забезпечення надання правової допомоги, якщо відповідний орган відмовив особі у забезпеченні правової допомоги; про призначення судової експертизи; про витребування доказів; про виклик свідків тощо; б) перелік документів та інших матеріалів, що додаються.

Позовна заява може бути надіслана до адміністративного суду поштою; може бути складена заповненням бланка позовної заяви, наданого судом. На прохання позивача службовцем апарату адміністративного суду може бути надано допомогу в оформленні позовної заяви. Зазначене стосується лише надання технічної допомоги, тобто надання бланка позовної заяви, консультування щодо порядку, правильності заповнення позовної заяви та деяких процесуальних аспектів її оформлення і не може стосуватися питань кваліфікації спірних правовідносин, порад щодо способів захисту порушеного права, визначення суті спору тощо, оскільки працівник апарату суду не є особою, яка надає правову допомогу.

Тобто відкриття скороченого провадження починається з вчинення зацікавленою особою певних процесуальних дій із подання адміністративного позову.

Відповідно до ч. 3 ст. 15-1 КАС України [1], а саме після надходження позовної заяви до суду і реєстрації з допомогою автоматизованої системи документообігу суду, визначається суддя, якому передається справа за принципом вірогідності, який враховує кількість справ, що перебувають на розгляді у суддів, заборону брати участь у перегляді рішень для судді, який брав участь в ухваленні судового рішення, про перегляд якого ставиться питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відраженні та закінчення терміну повноважень.

Суддя після одержання позовної заяви з'ясовує наявність підстав для відкриття провадження, зокрема перевіряє, чи: 1) позовну заяву подано особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність; 2) має представник належні повноваження (якщо позовну заяву подано представником); 3) відповідає позовна заява вимогам, встановленим ст. 106 КАСУ; 4) належить позовну заяву розглядати в порядку адміністративного судочинства; 5) належить позовну заяву розглядати в порядку скороченого провадження.

Питання про відкриття скороченого провадження у справі вирішується суддею одноособово. Значення дії суду щодо відкриття провадження у справі має надзвичайно важливе значення, оскільки саме з цього моменту мають місце матеріально-правові наслідки, що впливають із порушення адміністративної справи. Ухвала про відкриття скороченого провадження у справі, як правило, не може бути об'єктом апеляційного оскарження.

Хотілося б звернути увагу, що у ст. 183-2 КАСУ не встановлено строку, протягом якого суддя повинен прийняти рішення про відкриття скороченого провадження. Якщо звернутися до аналогії права, то строк для вирішення питання про відкриття провадження в адміністративній справі встановлено у ст. 107 КАСУ, згідно з ч. 4 якої зазначене питання суддя вирішує протягом трьох днів з дня надходження позовної заяви до адміністративного суду або закінчення строку, встановленого для усунення недоліків позовної заяви, у

разі залишення позовної заяви без руху та не пізніше наступного дня з дня отримання судом у порядку, передбаченому ч. 3 цієї статті, інформації про місце проживання (перебування) фізичної особи [2].

Строк, передбачений ч. 4 ст. 107 КАС України для вирішення питання про відкриття провадження у справі, є процесуальним строком, отже, обчислюється в порядку, встановленому ст. 103 КАС. Так, згідно з ч. 1 ст. 103 КАС перебіг процесуального строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язаний його початок [1]. Відповідно до ч. 5 цієї статті останнім днем строку, який закінчується вказівкою на певний день, вважається цей день.

З аналізу наведених норм вбачається, що перебіг строку, в який суд повинен вирішити питання про відкриття провадження в адміністративній справі, починається з наступного дня після дня надходження позовної заяви до суду або дня, в який закінчується строк для усунення недоліків позовної заяви, та завершується на третій день від дня початку перебігу цього строку.

У зв'язку з цим ми пропонуємо ч. 3 ст. 183-2 КАСУ доповнити положенням стосовно строку відкриття скороченого провадження. Так, питання про відкриття скороченого провадження суддя вирішує протягом трьох днів з дня надходження позовної заяви до адміністративного суду.

Про відкриття скороченого провадження у справі чи відмову у відкритті провадження у справі суддя, згідно з ч. 3 ст. 183-2 КАСУ, постановляє ухвалу [1].

Такий процесуальний документ, як ухвала, Кодекс адміністративного судочинства України (ст. 3) визначає як письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, яким вирішуються питання, пов'язані з процедурою розгляду адміністративної справи, та інші процесуальні питання.

Зміст ухвали про відкриття провадження у справі повинен відповідати вимогам ч. 5 ст. 107 КАС. Виходячи з аналізу положень цієї статті, в ухвалі про відкриття скороченого провадження повинні бути зазначені такі обов'язкові елементи: 1) найменування адміністративного суду, прізвище та ініціали судді, який відкрив скорочене провадження в адміністративній справі, номер справи; 2) ким і до кого пред'явлено адміністративний позов; 3) зміст позовних вимог; 4) пропозиція відповідачу подати у зазначений строк письмові заперечення проти позову та докази, які у нього є, а також порядок подання такого заперечення; 5) строк подання заперечення проти позову, а також наслідки неподання такого заперечення; 6) відомості про суддю, який буде розглядати справу в порядку скороченого провадження.

Відповідач у десятиденний строк з дня одержання такої ухвали та копій документів може подати заперечення проти позову та необхідні документи або заяву про визнання позову. Якщо справа розглядається судом за місцезнаходженням відповідача, то заперечення проти позову чи заява про визнання позову мають бути подані безпосередньо до канцелярії суду (ч. 3 ст. 183-2 КАС) [1].

Копія ухвали про відкриття провадження в адміністративній справі невідкладно після постановлення надсилається особам, які беруть участь у справі,

разом з інформацією про їхні процесуальні права й обов'язки. Відповідачам надсилаються також копії позовної заяви та доданих до неї документів.

Висновки. Підсумовуючи, можемо дійти висновку, що відкриття скороченого провадження – це стадія адміністративного процесу, на якій суддя адміністративного суду вирішує питання про відкриття провадження у справі в адміністративному суді першої інстанції, перевіряє у заявника наявність права на звернення до суду в порядку скороченого провадження та дотримання встановленого порядку реалізації цього права.

Процесуальна діяльність адміністративного суду з відкриття скороченого провадження у справі в суді першої інстанції має велике значення для забезпечення права особи на судовий захист і реалізації всього комплексу завдань і цілей адміністративного судочинства. Саме на цій стадії вирішується питання про наявність умов, з якими закон пов'язує саму можливість виникнення скороченого провадження в суді щодо розгляду та вирішення по суті конкретної адміністративної справи. Саме на стадії відкриття скороченого провадження визначаються передумови реалізації права особи на судовий захисті, з'ясовується наявність підстав та встановлюється порядок реалізації такого права.

Бібліографічні посилання

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV (з подальшими змінами) // ВВР України. – 2005. – № 35-36, № 37. – Ст. 446.
2. Інформаційний лист Вищого адміністративного суду України від 27.08.2012 № 1909/12/13-12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v1909760-12>.

Кузнецов Д. В. Общая характеристика стадии открытия сокращенного производства. Рассмотрены особенности открытия сокращенного производства в административном судопроизводстве. Сделан вывод, что открытие сокращенного производства – это стадия административного процесса, на которой судья административного суда решает вопрос об открытии производства по делу в административном суде первой инстанции, проверяет у заявителя наличие права на обращение в суд в порядке сокращенного производства и соблюдения установленного порядка реализации этого права.

Ключевые слова: административный процесс, административное судопроизводство, сокращенное производство.

Kuznetsov D. V. General characteristics of the stage of opening of brief proceeding. In the article the features of opening of brief realization are considered in the administrative rule-making. Drawn conclusion, that opening of brief realization is the stage of administrative process, on that the judge of administrative court decides a question about opening of realization in business in the administrative court of the first instance, checks up for a declarant the presence of right on an address to the court in order of brief realization and observance of the set order of realization of this right.

Opening of brief realization is one of the first stages in the administrative rule-making. General description of the first stage is opening of realization in business - consists in that an administrative court takes shipping not differently as after a corresponding appeal, by the writing point of claim and only at presence of that can open realization on administrative business .

Judicial activity of administrative court on opening of brief realization in business in a trial court matters very much for providing of right for personality on judicial defence and realization of all complex of tasks and aims of the administrative rule-making. Exactly here on this stage a question decides about the presence of terms with that a law binds possibility of origin of brief realization in a court in relation to consideration and decision on a creature certain administrative

business. Exactly on the stage of opening of brief realization pre-conditions of realization of right for personality are determined on judicial defence, the presence of grounds turns out and established order realization of such right.

Keywords: *administrative procedure, administrative proceeding, brief proceeding.*

Надійшла до редакції 27.11.2014

Любович В. Ю.

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 342.95

СУТНІСТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ СПРАВІ

На підставі здобутків процесуальних наук здійснено спробу розкрити сутність судового рішення в адміністративній справі. Обґрунтовано, що судове рішення в адміністративному судочинстві є основним і найважливішим актом правосуддя, постановленим у встановленому законом порядку, оформленим у вигляді процесуального документа, яким вирішується публічно-правовий спір і який спрямований на захист прав, свобод та інтересів у сфері публічно-правових відносин.

Ключові слова: *адміністративний процес, адміністративне судочинство, судове рішення.*

Постановка проблеми. Різний підхід до вивчення сутності рішення адміністративного суду і складність самої проблеми призвели до того, що у теорії адміністративного процесуального права питання єдиного трактування сутності судового рішення не вироблено, кожен автор виділяє й зосереджує увагу на тих сторонах, які він вважає найбільш важливими для свого дослідження. Правильне розуміння юридичної природи судового рішення в адміністративному судочинстві має важливе теоретичне та практичне значення, тому що винесення справедливого і законного рішення у справі можливо лише тоді, коли суд буде мати чітке уявлення про сутність того акта, який він ухвалює.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Сьогодні проблематика законної сили судових рішень в адміністративному судочинстві України представлена працями таких провідних дослідників у сфері юридичного процесу, як: Ю.А. Борисова, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, Є.В. Васьковський, К.В. Гусаров, Ю.М. Грjшевий, В.В. Комаров, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Р.С. Мельник, Д.М. Притика, Ю.Д. Притика, О.М. Толочко, О.І. Угриновська, С.Я. Фурса, О.М. Шиманович, М.Й. Штефан та ін.

Однак питання сутності судового рішення в адміністративному судочинстві вказаними науковцями висвітлювалися недостатньо.

Метою цієї статті є з'ясування сутності правової природи судового рі-